

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2016. gada 26. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma Eiropas Savienībā — Direktīva 2003/87/EK — 10.a pants — Bezmaksas kvotu sadales metode — Vienotā starpnozaru korekcijas koeficienta aprēķināšana — Lēmums 2013/448/ES — 4. pants — II pielikums — Spēkā esamība — Vienotā starpnozaru korekcijas koeficienta piemērošana iekārtām nozarēs, kuras pakļautas ievērojamam oglekļa dioksīda pārvirzes riskam — Produkta līmeņatzīmes noteikšana attiecībā uz karsto metālu — Lēmums 2011/278/ES — 10. panta 9. punkts — I pielikums — Spēkā esamība

Lieta C-506/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa, Somija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 7. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 12. novembrī, tiesvedībā

Yara Suomi Oy,

Borealis Polymers Oy,

Neste Oil Oyj,

SSAB Europe Oy

pret

Työ- ja elinkeinoministeriö.

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), kas pilda palātas priekšsēdētāja pienākumus, A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Yara Suomi Oy* un *SSAB Europe Oy* vārdā – *K. Marttinen* un *T. Ukkonen*, *asianajajat*,

* Tiesvedības valoda – somu.

- Somijas valdības vārdā – *J. Heliskoski*, pārstāvis,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *K. Petersen*, pārstāvji,
- Spānijas valdības vārdā – *A. Gavela Llopis* un *L. Banciella Rodríguez-Miñón*, pārstāvji,
- Nīderlandes valdības vārdā – *C. Schillemans* un *M. Bulterman*, pārstāves,
- Eiropas Komisijas vārdā – *K. Mifsud-Bonnici*, *I. Koskinen* un *E. White*, pārstāvji,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerālvokātes uzklauššanas, izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir, pirmkārt, par Komisijas 2011. gada 27. aprīļa Lēmuma 2011/278/ES, ar kuru visā Savienībā nosaka pagaidu noteikumus saskaņotai bezmaksas emisiju kvotu sadalei atbilstoši 10.a pantam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK (OV 2011, L 130, 1. lpp.), 10. panta 9. punkta pirmās daļas, 15. panta 3. punkta un I pielikuma spēkā esamību un, otrkārt, par Komisijas 2013. gada 5. septembra Lēmuma 2013/448/ES par valstu īstenošanas pasākumiem attiecībā uz bezmaksas siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu pagaidu piešķiršanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 11. panta 3. punktu (OV 2013, L 240, 27. lpp.) 4. panta un II pielikuma spēkā esamību.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp četriem iekārtu, kuras rada siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, operatoriem, proti, *Yara Suomi Oy*, *Borealis Polymers Oy*, *Neste Oil Oyj* un *SSAB Europe Oy*, un *Työ- ja elinkeinoministeriö* (darba un ekonomikas ministrs, Somija) par pēdējā minētā 2014. gada 8. janvāra lēmuma par emisiju kvotu (turpmāk tekstā – “kvotas”) bezmaksas piešķiršanu tirdzniecības periodā no 2013. līdz 2020. gadam, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV 2003, L 275, 32. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvu 2009/29/EK (OV 2009, L 140, 63. lpp.) (turpmāk tekstā – “Direktīva 2003/87”), 10.a panta 5. punktā paredzēto vienoto starpnozaru korekcijas koeficientu (turpmāk tekstā – “korekcijas koeficients”).

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva 2003/87

- 3 Direktīvas 2003/87 3. pants ir izteikts šādi:

“Šajā direktīvā izmantotas šādas definīcijas:

- a) “kvota” nozīmē atļauju emitēt vienu tonnu oglekļa dioksīda ekvivalenta noteiktā periodā, un tā ir derīga vienīgi šajā direktīvā izvirzītajiem mērķiem un pārskaitāma citiem saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem;

[..]

e) “iekārta” nozīmē stacionāru tehniski vienību, kur veic vienu vai vairākas darbības, kas minētas I pielikumā, un citas tieši saistītas darbības, kurām ir tehniska saistība ar šajā objektā veicamajām darbībām un kuras var ietekmēt emisijas un piesārņojumu;

[..]

t) “sadedzināšana” ir kurināmā oksidēšana neatkarīgi no tā, kā tiek izmantota šajā procesā ražotā siltumenerģija, elektroenerģija vai mehāniskā enerģija, un citas tieši saistītas darbības, tostarp dūmgāzu attīrīšana;

u) “elektroenerģijas ražošanas iekārta” ir iekārta, kurā 2005. gada [1.] janvārī vai pēc tam ražota elektroenerģija pārdošanai trešām personām un kurā no I pielikumā uzskaitītajām darbībām tiek veikta vienīgi “kurināmā sadedzināšana”.

4 Direktīvas 2003/87 10.a pantā “Kopienas mēroga pagaidu noteikumi, lai saskaņotu bezmaksas kvotu piešķiršanu” ir noteikts:

“1. Komisija līdz 2010. gada 31. decembrim pieņem Kopienas mērogā pilnībā saskaņotus īstenošanas noteikumus šā panta 4., 5., 7. un 12. punktā minēto kvotu saskaņotai sadalei, tostarp visus noteikumus, kas vajadzīgi, lai saskaņoti piemērotu 19. punktu.

Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, papildinot to, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Pirmajā daļā minētajos noteikumos pēc iespējas paredz Kopienas mēroga *ex-ante* līmeņatzīmes, lai panāktu, ka kvotu sadale rosina samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un izmantot energoefektīvas tehnoloģijas, uzmanību pievēršot vislietderīgākajiem paņēmieniem, aizstājējiem, alternatīviem ražošanas procesiem, augstas efektivitātes koģenerācijai, energoefektīvai dūmgāzu izmantošanai, biomasas izmantošanai un CO₂ uztveršanai, transportēšanai un uzglabāšanai, ja šādas iekārtas ir pieejamas; kvotu sadale nerada stimulu palielināt emisijas. Bezmaksas kvotas nesadala saistībā ar jebkādu elektroenerģijas ražošanu, izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas 10.c pants, un izņemot elektroenerģiju, kas ražota, izmantojot dūmgāzes.

Katrai nozarei un apakšnozarei līmeņatzīmes parasti aprēķina attiecībā uz galaproduktu, nevis izejmateriāliem, lai tādējādi attiecīgajā nozarē vai apakšnozarē visā ražošanas procesā iespējami vairāk samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un palielinātu energoefektīvus ietaupījumus.

Nosakot principus *ex-ante* līmeņatzīmes izstrādei atsevišķās nozarēs un apakšnozarēs, Komisija apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, tostarp attiecīgajām nozarēm un apakšnozarēm.

[..]

2. Nosakot principus *ex-ante* līmeņatzīmes izstrādei atsevišķās nozarēs un apakšnozarēs, par sākuma punktu pieņem nozares vai apakšnozares 10 % efektīvāko iekārtu darbības vidējo rādītāju Kopienā 2007. un 2008. gadā. Komisija apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, tostarp attiecīgajām nozarēm un apakšnozarēm.

Regulās, kas pieņemtas saskaņā ar 14. un 15. pantu, paredz saskaņotus monitoringa, ziņošanas un pārbaudes noteikumus ar ražošanu saistītām siltumnīcas efektu izraisošām gāzu emisijām, lai noteiktu *ex-ante* līmeņatzīmes.

3. Ievērojot 4. un 8. punktu un neatkarīgi no 10.c panta noteikumiem, bezmaksas kvotas nesadala elektroenerģijas ražošanas iekārtām, CO₂ uztveršanas iekārtām, CO₂ transportēšanas cauruļvadiem vai CO₂ uzglabāšanas vietām.

4. Bezmaksas kvotas sadala centralizētai siltumapgādei, kā arī augstas efektivitātes koģenerācijai (kā definēts Direktīvā 2004/8/EK), ja ir ekonomiski pamatots pieprasījums pēc siltuma ražošanas vai dzesēšanas. Pēc 2013. gada katru gadu šīm iekārtām par siltuma ražošanu piešķirto kvotu kopapjomu koriģē ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

5. Maksimālais ikgadējais kvotu apjoms, ko izmanto, aprēķinot sadalāmās kvotas iekārtām, kuras nav iekļautas 3. punktā un kuras nav jaunas iekārtas, nedrīkst būt lielāk[s] par summu, ko veido:

- a) saskaņā ar 9. pantu noteiktais Kopienas ikgadējais kopapjoms, kas reizināts ar 3. punktā neiekļauto iekārtu emisiju daļu no pārbaudīto emisiju vidējā kopapjoma laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam iekārtām, uz kurām Kopienas sistēma attiecas laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam; un
- b) pārbaudīto emisiju vidējais ikgadējais kopapjoms laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam iekārtām, kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada un uz kurām neattiecas 3. punkts, kas koriģēts ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

Vajadzības gadījumā izmanto vienotu starpnozaru korekcijas koeficientu.

[..]

11. Ievērojot 10.b pantu, bezmaksas kvotu apjoms, ko sadala saskaņā ar šā panta 4. līdz 7. punktu, 2013. gadā ir 80 % no daudzuma, kas noteikts saskaņā ar 1. punktā minētajiem noteikumiem. Pēc tam bezmaksas kvotas ik gadus samazina par vienādu daudzumu, lai 2020. gadā piešķirtu 30 % bezmaksas kvotu un lai 2027. gadā netiktu piešķirtas bezmaksas kvotas.

12. Ievērojot 10.b pantu, 2013. gadā un katrā turpmākajā gadā līdz 2020. gadam iekārtām tajās nozarēs vai apakšnozarēs, kurās pastāv būtisks CO₂ emisiju pārvirzes risks, atbilstoši 1. punktam piešķir bezmaksas kvotas 100 % apmērā no apjoma, kas noteikts saskaņā ar 1. punktā minētajiem noteikumiem.

[..]”

Lēmums 2011/278

- 5 Lēmuma 2011/278 preambulas 8. apsvēruma ir izteikts šādi:

“Lai noteiktu līmeņatzīmes, Komisija kā atskaites punktu ir izmantojusi to 10 % 2007. un 2008. gadā siltumnīcefekta gāzu emisijas ziņā efektīvāko iekārtu vidējo aritmētisko rādītāju, par kurām ir apkopotu dati. Turklāt Komisija saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 1. punktu ir analizējusi visas nozares, kurām I pielikumā ir iekļauta produkta līmeņatzīme, pamatojoties uz papildu informāciju, kas saņemta no vairākiem avotiem, un uz īpašu pētījumu, kurā analizēti efektīvākie paņēmieni un samazinājuma potenciāls Eiropas un starptautiskā līmenī, lai noskaidrotu, vai minētais atskaites punkts pietiekami atspoguļo efektīvākos paņēmienus, aizstājējus, alternatīvus ražošanas procesus, augstas efektivitātes koģenerāciju, dūmgāzu energoefektīvu izmantošanu, biomasas izmantošanu un oglekļa dioksīda uztveršanu, transportēšanu un uzglabāšanu, ja šādas iekārtas ir pieejamas. Līmeņatzīmju vērtību noteikšanā izmantotie dati ir iegūti no plaša avotu klāsta, lai aptvertu pēc iespējas vairāk iekārtu, kas 2007. un 2008. gadā ražojušas līmeņatzīmes produktu. Pirmkārt, datus par to emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas [..] iekārtu siltumnīcefekta gāzu rādītājiem, kuras ražo līmeņatzīmju produktus, ir savākušas attiecīgās Eiropas nozaru asociācijas, pamatojoties uz noteiktiem noteikumiem, tā sauktajiem nozaru noteikumu krājumiem, vai arī dati ir savākti to vārdā. Kā atsauci šiem noteikumu krājumiem Komisija sniedza norādījumus par līmeņatzīmju datu kvalitāti un verifikācijas kritērijiem ES

[emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā]. Otrkārt, lai papildinātu Eiropas nozaru asociāciju savāktos datus, konsultanti Eiropas Komisijas vārdā vāca datus no iekārtām, par kuriem nozarē nebija datu, kā arī datus un analīzi sniedza dalībvalstu kompetentās iestādes.”

6 Šā lēmuma preambulas 11. apsvērumā ir noteikts:

“Gadījumā, ja dati nav bijuši pieejami vai ja dati nav savākti atbilstoši līmeņatzīmju noteikšanas metodoloģijai, līmeņatzīmju vērtību noteikšanai ir izmantota informācija par pašreizējiem emisiju līmeņiem un patērētajiem daudzumiem un par visefektīvākajiem paņēmieniem, galvenokārt pamatojoties uz atsauces dokumentiem par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (*BREF*), kas sagatavoti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 15. janvāra Direktīvu 2008/1/EK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli [(OV 2008, L 24, 8. lpp.)]. Jo īpaši, tā kā trūkst datu par dūmgāzu apstrādi, siltumenerģijas eksportēšanu un elektroenerģijas ražošanu, produktu līmeņatzīmju vērtības koksam un karstajam metālam ir iegūtas no tiešo un netiešo emisiju aprēķiniem, pamatojoties uz informāciju par attiecīgām enerģijas plūsmām, ko nodrošina atbilstīgie *BREF* un standarta emisiju koeficienti, kas noteikti Komisijas 2007. gada 18. jūlija Lēmumā 2007/589/EK, ar ko nosaka pamatnostādnes siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringam un ziņošanai par tām saskaņā ar Direktīvu [2003/87 (OV 2007, L 229, 1. lpp.). [..]”

7 Šī paša lēmuma preambulas 32. apsvēruma redakcija ir šāda:

“Ir lietderīgi arī, lai produktu līmeņatzīmēs tiktu ņemta vērā efektīva enerģijas atgūšana no dūmgāzēm un emisijām saistībā ar to izmantošanu. Šajā nolūkā, lai noteiktu līmeņatzīmju vērtības produktiem, kuru ražošanā rodas dūmgāzes, lielā mērā ir ņemts vērā oglekļa saturs šajās dūmgāzēs. [..]”

8 Lēmuma 2011/278 10. pantā “Sadale iekārtas līmeņi” ir paredzēts:

“1. Pamatojoties uz saskaņā ar 7. pantu savāktajiem datiem, dalībvalstis katram gadam aprēķina bez maksas piešķiramo emisiju kvotu skaitu katrai esošai iekārtai to teritorijā, sākot no 2013. gada un turpmāk, saskaņā ar 2. līdz 8. punktu.

2. Lai veiktu šādu aprēķinu, dalībvalstis vispirms šādā veidā nosaka provizorisko ikgadējo bez maksas piešķiramo emisiju kvotu skaitu atsevišķi katrai apakšiekārtai [..]:

[..]

4. Lai īstenotu Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 11. punktu, VI pielikumā minētos koeficientus piemēro provizoriskajam ikgadējam bez maksas piešķiramo emisiju kvotu skaitam, kuru katrai apakšiekārtai nosaka saskaņā ar šā panta 2. punktu attiecīgajam gadam, ja procesi šajās apakšiekārtās notiek nozarēs vai apakšnozarēs, kuras uzskata par tādām, kas nav pakļautas ievērojamam oglekļa dioksīda pārvirzes riskam, kā noteikts [Komisijas 2009. gada 24. decembra] Lēmumā 2010/2/ES [ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK nosaka sarakstu ar nozarēm vai apakšnozarēm, kurās pastāv būtisks oglekļa dioksīda emisiju pārvirzes risks (OV 2010, L 1, 10. lpp.)].

Ja procesi šādās apakšiekārtās notiek nozarēs vai apakšnozarēs, kuras uzskata par pakļautām ievērojamam oglekļa dioksīda pārvirzes riskam, kā noteikts Lēmumā 2010/2/ES, koeficients, kuru piemēro 2013. un 2014. gadam, ir 1. Nozares vai apakšnozares, kurām 2015. līdz 2020. gadā koeficients ir 1, nosaka atbilstoši Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 13. punktam.

[..]

7. Provizoriskais katrai iekārtai bez maksas piešķirtais ikgadējais emisiju kvotu kopējais daudzums ir visu apakšiekārtu provizorisko ikgadējo bez maksas piešķirto un saskaņā ar 2., 3., 4., 5. un 6. punktu aprēķināto emisiju kvotu skaita summa.

[..]

9. Galīgais kopējais ikgadējais bez maksas piešķiramo emisiju kvotu apjoms katrai esošai iekārtai, izņemot iekārtas, uz kurām attiecas 10.a panta 3. punkts Direktīvā 2003/87/EK, ir provizoriskais kopējais ikgadējais bez maksas iedalīto emisiju kvotu apjoms, ko piešķir katrai iekārtai, kā noteikts 7. punktā, reizināts ar starpsektoru korekcijas koeficientu, kas noteikts atbilstīgi 15. panta 3. punktam.

Iekārtām, uz kurām attiecas 10.a panta 3. punkts Direktīvā 2003/87/EK un kuras ir tiesīgas saņemt bezmaksas emisiju kvotas, galīgais kopējais ikgadējais bez maksas piešķirto emisiju kvotu daudzums atbilst iekārtai piešķirtajam provizoriskajam kopējam ikgadējam bezmaksas emisiju kvotu daudzumam, kā noteikts 7. punktā, ik gadu koriģējot to ar lineāru koeficientu, kas minēts Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 4. punktā, kā atsauci izmantojot provizorisko kopējo ikgadējo emisijas kvotu daudzumu, kas bez maksas piešķirts attiecīgai iekārtai par 2013. gadu.”

9 Lēmuma 2011/278 15. pantā ir paredzēts:

“1. Saskaņā ar 11. panta 1. punktu Direktīvā 2003/87/EK dalībvalstis Komisijai līdz 2011. gada 30. septembrim iesniedz to iekārtu sarakstu, uz kurām to teritorijā attiecas Direktīva 2003/87/EK, tostarp iekārtu, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, izmantojot Komisijas sagatavoto elektronisko veidni.

[..]

3. Saņemot 1. punktā minēto sarakstu, Komisija novērtē katras iekārtas iekļaušanu sarakstā un saistītos provizoriskos ikgadējos bez maksas piešķiramos emisiju kvotu apjomus.

Pēc visu dalībvalstu paziņojumu saņemšanas par provizoriskajiem ikgadējiem bez maksas piešķiramo emisiju kvotu daudzumiem laikposmā no 2013. līdz 2020. gadam Komisija nosaka vienoto starpsektoru korekcijas koeficientu, kas minēts Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 5. punktā. To nosaka, salīdzinot provizorisko kopējo ikgadējo iekārtām, kas nav elektroenerģijas ražotāji, bez maksas piešķiramo emisiju kvotu apjomu summu katrā gadā laikposmā no 2013. līdz 2020. gadam, nepiemērojot VI pielikumā minētos koeficientus, ar ikgadējo kvotu apjomu, ko aprēķina saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 5. punktu iekārtām, kas nav elektroenerģijas ražotāji, vai jaunām iekārtām, ņemot vērā visas Savienības kopējā ikgadējā daudzuma attiecīgo daļu, kā noteikts minētās direktīvas 9. pantā, un attiecīgos emisiju daudzumus, kas Savienības sistēmā ir iekļauti, tikai sākot ar 2013. gadu.

4. Ja Komisija nenoraida iekārtas iekļaušanu sarakstā, tostarp atbilstošos šai iekārtai bez maksas sadalāmos provizoriskos kopējo ikgadējo emisiju kvotu daudzumus, attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar šā lēmuma 10. panta 9. punktu nosaka galīgo ikgadējo bez maksas piešķiramo emisiju kvotu apjomu katram gadam laikposmā no 2013. līdz 2020. gadam.

[..]”

- 10 Lēmuma 2011/278 VI pielikumā “Koeficients, kas nodrošina pagaidu sistēmu, lai mazinātu bezmaksas kvotu piešķiršanu saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 11. punktu”, ir noteikts šādi:

“Gads	Koeficienta vērtība
2013	0,8000
2014	0,7286
2015	0,6571
2016	0,5857
2017	0,5143
2018	0,4429
2019	0,3714
2020	0,3000”

Lēmums 2013/448

- 11 Lēmuma 2013/448 preambulas 22. apsvēruma ir izteikts šādi:

“Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punktā ir noteikts maksimālais ikgadējais kvotu apjoms, kas ir pamatā aprēķiniem par bezmaksas kvotām, kuras piešķiramas iekārtām, uz ko neattiecas Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 3. punkts. Šis limits sastāv no diviem elementiem, kas minēti Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punkta a) un b) apakšpunktā, un katru no šiem elementiem nosaka Komisija, pamatojoties uz apjomiem, kas noteikti saskaņā ar Direktīvas [2003/87] 9. un 9.a pantu, Savienības reģistrā publiski pieejamiem datiem un dalībvalstu sniegto informāciju, jo īpaši par to emisiju īpatsvaru, ko rada elektroenerģijas ražošanas iekārtas un citas iekārtas, kas nav tiesīgas saņemt bezmaksas kvotas, kā minēts Direktīvas [2003/87] 10.a panta 3. punktā [..].”

- 12 Šā lēmuma preambulas 25. apsvērumā ir noteikts:

“Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punktā noteiktais maksimālais apjoms 2013. gadā ir 809 315 756 kvotas. Lai aprēķinātu šo maksimālo apjomu, Komisija vispirms no dalībvalstīm un [Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ)] un [Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA)] valstīm ievāca informāciju par to, vai iekārtas uzskatāmas par elektroenerģijas ražošanas iekārtām vai citām iekārtām, uz ko attiecas Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 3. punkts. Tad Komisija noteica emisiju īpatsvaru 2005. un 2007. gadā no iekārtām, uz ko neattiecas minētais noteikums, bet kas 2008.–2012. gadā tika iekļautas Eiropas Savienības [emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā (EKTS)]. Tad Komisija šo īpatsvaru 34,78289436 % piemēroja apjomam, kas noteikts, pamatojoties uz Direktīvas [2003/87/EK] 9. pantu (1 976 784 044 kvotas). [..].”

- 13 Lēmuma 2013/448 4. pantā ir paredzēts:

“Vienotais starpnozaru korekcijas koeficients, kas minēts Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 5. punktā un aprēķināts saskaņā ar Lēmuma 2011/278/ES 15. panta 3. punktu, ir norādīts šā lēmuma II pielikumā.”

14 Lēmuma 2013/448 II pielikumā ir noteikts:

"Gads	Starpnozaru korekcijas koeficients
2013	94,272151 %
2014	92,634731 %
2015	90,978052 %
2016	89,304105 %
2017	87,612124 %
2018	85,903685 %
2019	84,173950 %
2020	82,438204 %"

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 15 Ar 2014. gada 8. janvāra lēmumu darba un ekonomikas ministrs noteica galīgo bez maksas piešķiramo kvotu daudzumu laika posmam no 2013. līdz 2020. gadam. Šai nolūkā viņš par pamatu izmantoja Lēmumā 2011/278 noteiktās līmeņatzīmes un piemēroja Lēmuma 2013/448 4. pantā un II pielikumā noteikto korekcijas koeficientu.
- 16 2014. gada 8. janvāra piešķiršanas lēmumu *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa, Somija) apstrīdēja četri iekārtu, kuras rada siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, operatori, proti, *Yara Suomi, Borealis Polymers, Neste Oil* un *SSAB Europe*. Savu prasību atbalstam šie operatori izvirzīja vairākus pamatus, kas saistīti ar kļūdām tiesību piemērošanā, kuras pieļautas Lēmumos 2011/278 un 2013/448.
- 17 Tie cita starpā uzskata, ka Lēmums 2013/448 ir prettiesisks, jo tajā ir noteikts korekcijas koeficients. Turklāt korekcijas koeficienta piemērošana nozarēs, kurās pastāv oglekļa dioksīda pārvirzes risks, esot pretrunā Direktīvai 2003/87. Arī Lēmumā 2011/278 esot kļūdas tiesību piemērošanā, jo tajā esot noteikta līmeņatzīme karstajam metālam, neievērojot Direktīvas 2003/87 prasības.
- 18 Iesniedzējtiesai ir šaubas par Lēmuma 2013/448 likumību. Papildus iespējamajai procesuālo noteikumu neievērošanai tā pieņemšanas procesā šajā lēmumā esot pieļauti vairāki pārkāpumi, jo tajā ir noteikts korekcijas koeficients atbilstoši Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktam. Komisija, pirmkārt, esot izmantojusi nepilnīgus datus un, otrkārt, neesot ņēmusi vērā noteiktas emisijas, kas saistītas ar siltuma un elektrības ražošanu, it īpaši izmantojot koģenerāciju un dūmgāzu sadedzināšanu.
- 19 Attiecībā uz iekārtām nozarēs vai apakšnozarēs, kas pakļautas būtiskam oglekļa dioksīda pārvirzes riskam, no Direktīvas 2003/87 10.a panta 12. punkta izrietot, ka tām bez maksas ir jāpiešķir kvotas daudzumā, kurš atbilst 100 % no daudzuma, kas noteikts atbilstoši Komisijas lēmumiem. Šim iekārtām neesot piešķirti 100 % kvotu, tomēr korekcijas koeficients esot piemērojams arī tām piešķiramo kvotu daudzumam.
- 20 Iesniedzējtiesa savukārt norāda, ka izskatāmajā tiesvedībā ir norādīts, ka Komisija, Lēmumā 2011/278 nosakot līmeņatzīmi karstajam metālam, neesot ņēmusi vērā faktisko oglekļa dioksīda īpatsvaru dūmgāzēs, bet nepamatoti dūmgāzes pielīdzinājusi dabasgāzei. Šī pielīdzināšana neveicinot tādu pasākumu izmantošanu kā koģenerācija vai efektīva dūmgāzu izlietošana. Turklāt šī līmeņatzīme esot noteikta, nevis pamatojoties uz datiem, kurus Komisijai bija nosūtījuši nozares pārstāvji, bet gan kļūdaini pamatojoties uz atsauces dokumentiem par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem

paņēmieniem Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīvas 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV 2010, L 334, 17. lpp.) izpratnē.

21 Šādos apstākļos *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Komisijas Lēmums 2013/448, ciktāl tas ir balstīts uz Direktīvas 2003/87 par emisijas kvotu tirdzniecību 10.a panta 5. punktu, ir spēkā neesošs un pretrunā šīs direktīvas 23. panta 3. punktam, jo nav pieņemts atbilstoši regulatīvajai kontroles procedūrai, kas ir paredzēta Padomes [1999. gada 28. jūnija] Lēmuma 1999/468/EK [ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru kārtību (OV 1999, L 184, 23. lpp.)] 5.a pantā un [Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra] Regulas (ES) 182/2011 [ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV 2011, L 55, 13. lpp.)] 12. pantā? Ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša, uz pārējiem jautājumiem nav jāatbild.
- 2) Vai Komisijas Lēmums 2013/448 ir pretrunā Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punkta a) apakšpunktam, ciktāl Komisija maksimālā apjoma noteikšanā nav ņēmusi vērā:
 - a) daļu no darbību un iekārtu, kas laikposmā no 2008. līdz 2012. gadam bija iekļautas direktīvas piemērošanas jomā, pārbaudītajām emisijām 2005.–2007. gadā, kuras 2005.–2007. gadā nebija pienākums pārbaudīt un tāpēc tās nebija reģistrētas *CITL* [*Community independent transaction log* (Kopienas neatkarīgo darījumu žurnāls)] sistēmā;
 - b) jaunās darbības, kas 2008.–2012. gadam un 2013.–2020. gadam ir iekļautas Emisiju kvotu tirdzniecības direktīvas piemērošanas jomā, ciktāl 2005.–2007. gadā tās nebija iekļautas šīs direktīvas piemērošanas jomā un tika veiktas iekārtās, uz kurām jau 2005.–2007. gadā attiecās Emisiju kvotu tirdzniecības direktīvas piemērošanas joma;
 - c) pirms 2011. gada 30. jūnija slēgto iekārtu emisijas, lai gan faktiski 2005.–2007. gadā un daļēji arī 2008.–2012. gadā šo iekārtu emisijas bija pārbaudītas?

Ja atbildes uz otrā jautājuma a) līdz c) punktu dažos aspektos ir apstiprinošas, vai Lēmums 2013/448 ir spēkā neesošs attiecībā uz starpnozaru korekcijas koeficienta piemērošanu un tāpēc tas nav jāpiemēro?

- 3) Vai Lēmums 2013/448 ir spēkā neesošs un ir pretrunā Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punktam un šīs direktīvas mērķiem tādējādi, ka tajā, aprēķinot maksimālo apjomu atbilstoši Emisiju kvotu tirdzniecības direktīvas 10.a panta 5. punkta a) un b) apakšpunktam, netiek ņemtas vērā emisijas, kas rodas a) elektroenerģijas ražošanā, izmantojot dūmgāzes, Emisiju kvotu tirdzniecības direktīvas I pielikumā minētajās iekārtās, kas nav “elektroenerģijas ražošanas iekārtas”, un b) siltuma ražošanā Direktīvas [2003/87] I pielikumā minētajās iekārtās, kas nav “elektroenerģijas ražošanas iekārtas”, un kurām atbilstoši šīs direktīvas 10.a panta 1. un 4. punktam un Lēmumam 2011/278 drīkst piešķirt bezmaksas kvotas?
- 4) Vai Lēmums 2013/448 – pats par sevi vai saistībā ar Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punktu – ir spēkā neesošs un ir pretrunā šīs direktīvas 3. panta e) un u) punktam, jo tajā, aprēķinot maksimālo apjomu atbilstoši [Direktīvas 2003/87] 10.a panta 5. punktam, netiek ņemtas vērā iepriekš trešajā jautājumā minētās emisijas?
- 5) Vai Lēmums 2013/448 ir pretrunā Direktīvas [2003/87] 10.a panta 12. punktam, ciktāl tajā korekcijas koeficients tiek attiecināts uz Lēmumā 2010/2/ES definētu nozari, kurā pastāv ievērojams oglekļa emisiju pārvirzes risks?

- 6) Vai Lēmums 2011/278 ir pretrunā Direktīvas [2003/87] 10.a panta 1. punktam, ciktāl Komisijas pasākumos, nosakot līmeņatzīmes, bija jāņem vērā energoefektīvu paņēmieni stimulēšana, vislietderīgākie paņēmieni, augstas efektivitātes koģenerācija un efektīva dūmgāzu izmantošana enerģijas ražošanā?
- 7) Vai Lēmums 2011/278 ir pretrunā Direktīvas [2003/87] 10.a panta 2. punktam, ciktāl principi attiecībā uz līmeņatzīmēm bija jābalsta uz 10 % nozares efektīvāko iekārtu darbības vidējo rādītāju?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punkta spēkā esamību

Par trešo un ceturto jautājumu

- 22 Ar trešo un ceturto jautājumu, kuri jāizskata vispirms un kopā, iesniedzējtiesa būtībā lūdz Tiesu lemt par Lēmuma 2013/448 spēkā esamību, jo, nosakot korekcijas koeficientu, iekārtu, uz kurām attiecas Direktīvas 2003/87 I pielikums un kuras neražo elektrību, emisijas nav tikušas ietvertas ikgadējā maksimālajā kvotu daudzumā Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta izpratnē (turpmāk tekstā – “ikgadējais maksimālais kvotu daudzums”), ciktāl šīs emisijas rodas, pirmkārt, no dūmgāzu sadedzināšanas nolūkā iegūt elektrību un, otrkārt, ražojot siltumu koģenerācijas ceļā.
- 23 No Direktīvas 2003/87 3. panta u) punkta izriet, ka iekārta, kas ražo pārdošanai trešajām personām paredzētu elektroenerģiju un kurā no šīs direktīvas I pielikumā uzskaitītajām darbībām tiek veikta tikai kurināmā sadedzināšana, ir uzskatāma par “elektroenerģijas ražošanas iekārtu”.
- 24 Ciktāl dūmgāzu sadedzināšanu ir veikuši elektroenerģijas ražotāji, atbilstošās emisijas nav tikušas ņemtas vērā, lai noteiktu maksimālo ikgadējo kvotu apjomu (spriedums, 2016. gada 28. aprīlis, *Borealis Polyolefine* u.c., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311, 74. punkts).
- 25 Tāpat arī no Direktīvas 2003/87 10.a panta 3. un 5. punkta izriet, ka emisijas, kas radušās, ražojot siltumu koģenerācijas ceļā, nav tikušas ņemtas vērā, nosakot maksimālo ikgadējo kvotu daudzumu, jo šīs emisijas ir no elektroenerģijas ražotājiem (skat. spriedumu, 2016. gada 28. aprīlis, *Borealis Polyolefine* u.c., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311, 75. punkts).
- 26 Atbilstoši Lēmuma 2011/278, kas pieņemts ar mērķi īstenot Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktu, 15. panta 3. punktam maksimālā ikgadējā kvotu apjoma noteikšanā nedrīkst ņemt vērā elektroenerģijas ražotāju emisijas (spriedums, 2016. gada 28. aprīlis, *Borealis Polyolefine* u.c., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311, 68. punkts).
- 27 Savukārt no Direktīvas 2003/87 un Lēmuma 2011/278 normu mijiedarbības neizriet, ka Komisija, nosakot ikgadējo maksimālo kvotu daudzumu, būtu izslēgusi citas emisijas, kas saistāmas ar elektroenerģijas ražotājiem (spriedums, 2016. gada 28. aprīlis, *Borealis Polyolefine* u.c., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311, 67., 70. un 72.–76. punkts), to apstiprina Direktīvas 2013/448 preambulas 22. un 25. apsvērumi. No tiem it īpaši izriet, ka Komisija ir ievākusi informāciju no dalībvalstīm un EBTA valstīm, kuras ir arī EEZ valstis, lai noskaidrotu, vai iekārtas būtu uzskatāmas par elektroenerģijas ražošanas iekārtām vai citām iekārtām, uz ko attiecas Direktīvas 2003/87 10.a panta 3. punkts.

- 28 No tā izriet, ka iesniedzējtiesas uzdotā trešā un ceturrtā jautājuma pamatā ir nepareizs pieņēmums. Proti, nedz no Direktīvas 2003/87 un Lēmuma 2011/278 normu mijiedarbības, nedz Lēmuma 2013/448 neizriet, ka Komisija, nosakot ikgadējo maksimālo kvotu daudzumu, būtu izslēgusi citas emisijas, kas saistāmas ar elektroenerģijas ražotājiem.
- 29 Katrā ziņā ir jāatgādina, ka ar LESD 267. pantu ieviestajā valsts tiesu un Tiesas sadarbības procedūrā Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu tai atrisināt strīdu, kuru izskata valsts tiesa. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi. Turklāt Tiesai var nākties ņemt vērā tādas Savienības tiesību normas, uz kurām valsts tiesa sava jautājuma izklāstā nav atsaukusies (spriedums, 2015. gada 11. februāris, *Marktgemeinde Straßwalchen* u.c., C-531/13, EU:C:2015:79, 37. punkts).
- 30 Ņemot vērā šī sprieduma 23.–28. punktā izklāstītos apsvērumus, trešais un ceturtais prejudiciālais jautājums ir saprotams tādējādi, ka iesniedzējtiesa būtībā lūdz Tiesu lemt par Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punkta spēkā esamību, ciktāl atbilstoši šai normai, lai noteiktu ikgadējo maksimālo kvotu daudzumu, nevar tikt ņemtas vērā elektroenerģijas ražošanas iekārtu emisijas.
- 31 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka 2016. gada 28. aprīļa spriedumā *Borealis Polyolefine* u.c. (C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311) Tiesai bija jālemj par būtībā identisku jautājumu un minētajā spriedumā sniegtā atbilde ir pilnībā attiecināma uz šo lietu.
- 32 Tiesa minētajā spriedumā atzina, ka, maksimālā ikgadējā kvotu apjoma noteikšanā neļaujot ņemt vērā elektroenerģijas ražotāju emisijas, Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punkts atbilst Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta formulējumam, lasot to kopā ar šī paša panta 3. punktu (skat. spriedumu, 2016. gada 28. aprīlis, *Borealis Polyolefine* u.c., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311, 68. punkts).
- 33 Šī interpretācija arī atbilst gan Direktīvas 2003/87 loģiskajai struktūrai, gan tās mērķiem (spriedums, 2016. gada 28. aprīlis, *Borealis Polyolefine* u.c., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311, 69. punkts).
- 34 Šādos apstākļos ar identisku pamatojumu tam, kāds minēts 2016. gada 28. aprīļa sprieduma *Borealis Polyolefine* u.c. (C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311) 62.–83. punktā, trešā un ceturrtā jautājuma pārbaudē nav konstatēts neviens apstāklis, kas ietekmētu Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punkta spēkā esamību.

Par Lēmuma 2011/278 I pielikuma spēkā esamību

Par sesto un septīto jautājumu

- 35 Ar sesto un septīto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā lūdz Tiesu lemt par Lēmuma 2011/278 I pielikuma spēkā esamību, jo līmeņatzīme karstajam metālam esot tikusi noteikta, neievērojot prasības, kuras izriet no Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. un 2. punkta.
- 36 *SSAB Europe* uzskata, ka no šīm normām izriet, ka līmeņatzīmes ir jānosaka, pamatojoties uz 10 % no efektīvāko iekārtu veiktspējas nozarē, kurā piemērojama šī līmeņatzīme. Īstenojot šo noteikumu, Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka karstā metāla ražošanas ietvaros radušās dūmgāzes var tikt pielīdzinātas dabasgāzes kurināmajam, kas izmantojams šajā pašā procesā. Turklāt Komisijas noteiktā līmeņatzīme arī nestimulējot izmantot koģenerāciju vai efektīvu dūmgāzu izmantošanu, jo ar to tiekot samazinātas priekšrocības operatoriem, kuri izmanto šos procesus.

- 37 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Komisijai, piemērojot Direktīvas 2003/87 10.a panta 2. punktu, ir plaša novērtējuma brīvība, nosakot nozaru un apakšnozaru līmeņatzīmes. Šīs brīvības izmantošana savukārt ietver sarežģītu tehnisku un ekonomisku izvēļu izdarīšanu un vērtējumu veikšanu. Šajā jomā veikta pasākuma acīmredzami nepiemērotais raksturs vien var ietekmēt šāda pasākuma tiesiskumu (spriedums, 2016. gada 8. septembris, *Borealis* u.c., C-180/15, EU:C:2016:647, 45. punkts).
- 38 No Lēmuma 2011/278 preambulas 8. apsvēruma izriet, ka, lai noteiktu līmeņatzīmes, Komisija kā atskaites punktu ir izmantojusi to 10 % 2007. un 2008. gadā siltumnīcefekta gāzu emisijas ziņā efektīvāko iekārtu vidējo aritmētisko rādītāju, par kurām ir apkopoti dati. Tā ir pārbaudījusi, ka minētais atskaites punkts pietiekami atspoguļo efektīvākos paņēmienus, aizstājējus, alternatīvus ražošanas procesus, augstas efektivitātes koģenerāciju, dūmgāzu energoefektīvu izmantošanu, biomasas izmantošanu un oglekļa dioksīda uztveršanu, transportēšanu un uzglabāšanu, ja šādas iekārtas ir pieejamas. Pēc tam Komisija šos datus ir papildinājusi, izmantojot tostarp datus, ko ievākušas dažādas Eiropas nozaru asociācijas vai kuri ievākti to vārdā, pamatojoties uz nozaru noteikumu krājumos ietvertajiem noteikumiem. Kā atsauci uz šiem noteikumu krājumiem Komisija ir sniegusi norādījumus par līmeņatzīmju datu kvalitāti un verifikācijas kritērijiem (spriedums, 2016. gada 8. septembris, *Borealis* u.c., C-180/15, EU:C:2016:647, 46. punkts).
- 39 Turklāt no Lēmuma 2011/278 preambulas 11. apsvēruma izriet, ka gadījumā, ja dati nav bijuši pieejami vai ja dati nav savākti atbilstoši līmeņatzīmju noteikšanas metodoloģijai, līmeņatzīmju vērtību noteikšanai ir izmantota informācija par pašreizējiem emisiju līmeņiem un patērētajiem daudzumiem un par visefektīvākajiem paņēmieniem, galvenokārt pamatojoties uz atsaucēs dokumentiem par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (*BREF*), kas sagatavoti saskaņā ar Direktīvu 2008/1. Jo īpaši, tā kā trūkst datu par dūmgāzu apstrādi, siltumenerģijas eksportēšanu un elektroenerģijas ražošanu, produktu līmeņatzīmju vērtības koksam un karstajam metālam ir iegūtas no tiešo un netiešo emisiju aprēķiniem, pamatojoties uz informāciju par attiecīgām enerģijas plūsmām, ko nodrošina atbilstīgie *BREF* un standarta emisiju koeficienti, kas noteikti Lēmumā 2007/589 (spriedums, 2016. gada 8. septembris, *Borealis* u.c., C-180/15, EU:C:2016:647, 47. punkts).
- 40 Attiecībā uz dūmgāzēm, kas rodas karstā metāla ražošanas procesā, no Lēmuma 2011/278 preambulas 32. apsvēruma izriet, ka produktu līmeņatzīmēs tiek ņemta vērā efektīva enerģijas atgūšana no dūmgāzēm un emisijām saistībā ar šo gāzu izmantošanu. Šajā nolūkā, lai noteiktu līmeņatzīmju vērtības produktiem, kuru ražošanā rodas dūmgāzes, lielā mērā ir ņemts vērā oglekļa saturs šajās dūmgāzēs (spriedums, 2016. gada 8. septembris, *Borealis* u.c., C-180/15, EU:C:2016:647, 48. punkts).
- 41 Šādos apstākļos nevar uzskatīt, ka Komisija, nosakot līmeņatzīmes atbilstoši Direktīvas 2003/87 10.a panta 2. punktam, būtu pārsniegusi savas novērtējuma brīvības robežas (spriedums, 2016. gada 8. septembris, *Borealis* u.c., C-180/15, EU:C:2016:647, 49. punkts).
- 42 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka, izskatot sesto un septīto prejudiciālo jautājumu, nav konstatēts neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Lēmuma 2011/278 I pielikuma spēkā esamību.

Par Lēmuma 2011/278 10. panta 9. punkta pirmās daļas spēkā esamību

Par piekto jautājumu

- 43 Ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa lūdz Tiesu lemt par Lēmuma 2013/448 spēkā esamību, jo korekcijas koeficients ir ticis attiecināts uz nozari, kurā pastāv būtisks oglekļa pārvirzes risks.

- 44 *Yara Suomi, Borealis Polymers, Neste Oil un SSAB Europe* uzskata, ka korekcijas koeficienta piemērošana rada šķērslī tam, ka nozares, kurā pastāv būtisks oglekļa pārvirzes risks, iekārtas var saņemt 100 % no tām nepieciešamajām kvotām. Piemērojot šo koeficientu nozarēs, kurās pastāv būtisks oglekļa pārvirzes risks, Komisija esot sagrozījusi būtiskus Direktīvas 2003/87 elementus pretēji šīs direktīvas 10.a panta 12. punkta nozīmei.
- 45 Kā atgādināts šī sprieduma 29. punktā, LESD 267. pantā noteiktās valstu tiesu un Tiesas sadarbības ietvaros Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai lietderīga atbilde, kas ļautu izlemt tās izskatīšanā esošo lietu. Šajā aspektā Tiesai attiecīgā gadījumā var nākties pārformulēt tai uzdotos jautājumus un ņemt vērā tādas Savienības tiesību normas, uz kurām valsts tiesa sava jautājuma izklāstā nav atsaukusies.
- 46 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 11. punktu 2013. gadā bez maksas piešķirto kvotu daudzums saskaņā ar šī panta 4.–7. punktu ir 80 % no daudzuma, kas noteikts saskaņā ar šī paša panta 1. punktā minētajiem noteikumiem. Pēc tam bezmaksas kvotas ik gadus samazina par vienādu daudzumu, lai 2020. gadā piešķirtu 30 % bezmaksas kvotu un lai 2027. gadā bezmaksas kvotas netiktu piešķirtas.
- 47 Direktīvas 2003/87 10.a panta 12. punktā ir paredzēts izņēmums no šī noteikuma. Proti, 2013. gadā un katrā nākamajā gadā līdz 2020. gadam iekārtām tajās nozarēs vai apakšnozarēs, kurās pastāv būtisks oglekļa dioksīda emisiju pārvirzes risks, atbilstoši šīs direktīvas 10.a panta 1. punktam piešķir bezmaksas kvotas 100 % apmērā no apjoma, kas noteikts saskaņā ar šī panta 1. punktā minētajiem noteikumiem.
- 48 Lai īstenotu Direktīvas 2003/87 10.a panta 11. un 12. punktu, Komisija Lēmuma 2011/278 10. panta 4. punktā ir paredzējusi divus dažādus noteikumus, pirmkārt, attiecībā uz iekārtām nozarēs, kurās pastāv būtisks oglekļa dioksīda pārvirzes risks, un, otrkārt, attiecībā uz iekārtām nozarēs, kurās šāda riska nav. Attiecībā uz pēdējām minētajām no šīs normas pirmās daļas izriet, ka, lai īstenotu Direktīvas 2003/87 10.a panta 11. punktu, VI pielikumā minētos koeficientus piemēro provizoriskajam ikgadējam bez maksas piešķiramo emisiju kvotu skaitam. Tādējādi 2013. gadā ir jāpiemēro koeficients 0,8, kuru ik gadu samazina, lai 2020. gadā tas sasniegtu vērtību 0,3. Attiecībā uz nozarēm vai apakšnozarēm, kuras ir uzskatāmas par pakļautām būtiskam oglekļa dioksīda pārvirzes riskam, no Lēmuma 2011/278 10. panta 4. punkta otrās daļas izriet, ka ik gadu bez maksas piešķiramo kvotu skaitam piemērojama koeficients ir vienāds ar 1.
- 49 Attiecībā uz korekcijas koeficientu ir jānorāda, ka, lai arī tas ir noteikts Lēmuma 2013/448 II pielikuma 4. pantā, tā piemērošanas noteikumus Komisija ir ietvērusi Lēmuma 2011/278 10. panta 9. punkta pirmajā daļā.
- 50 Atbilstoši šai normai galīgais ikgadējais bez maksas piešķiramo kvotu kopējais katrai esošai iekārtai, izņemot iekārtas, uz kurām attiecas Direktīvas 2003/87 10.a panta 3. punkts, ir provizoriskais kopējais ikgadējais bez maksas iedalīto kvotu apjoms, ko nosaka saskaņā ar Lēmuma 2011/278 10. panta 7. punktu, reizināts ar korekcijas koeficientu, kas noteikts atbilstīgi šī paša lēmuma 15. panta 3. punktam. Tātad korekcijas koeficientu ir paredzēts piemērot vienādi iekārtām nozarēs, kurās pastāv būtisks oglekļa dioksīda pārvirzes risks, un iekārtām nozarēs, kurās šāda riska nav.
- 51 No tā izriet, ka ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā lūdz Tiesu lemt par Lēmuma 2011/278 10. panta 9. punkta pirmās daļas spēkā esamību, jo šajā normā ir paredzēta korekcijas koeficienta piemērošana provizoriskajam kopējam ikgadējam bez maksas iedalīto kvotu apjomam visām iekārtām, uz kurām neattiecas Direktīvas 2003/87 10.a panta 3. punkts, neizdarot izņēmumu attiecībā uz iekārtām nozarēs vai apakšnozarēs, kurās pastāv būtisks oglekļa dioksīda pārvirzes risks.

- 52 No Direktīvas 2003/87 10.a panta 12. punkta teksta izriet, ka, lai iekārtām nozarēs vai apakšnozarēs, kurās pastāv būtisks oglekļa dioksīda pārvirzes risks, noteiktu galīgo bez maksas piešķiramo kvotu skaitu, ir jānosaka kvotu apjoms, kurš atbilst “100 % [...] no apjoma, kas noteikts saskaņā ar [ši panta] 1. punktā minētajiem noteikumiem”.
- 53 Atbilstoši pēdējai minētajai normai Komisija pieņem pilnībā saskaņotus īstenošanas noteikumus Direktīvas 2003/87 10.a panta 4., 5., 7. un 12. punktā minēto kvotu saskaņotai sadalei, tostarp visus noteikumus, kas vajadzīgi, lai saskaņoti piemērotu šī panta 19. punktu. Minētā panta 1. punktā paredzēto pasākumu starpā ir šī paša panta 5. punktā paredzētā korekcijas koeficienta piemērošana.
- 54 Tāda Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. un 12. punkta interpretācija, atbilstoši kurai tiktu izslēgta korekcijas koeficienta piemērošana, būtu pretrunā ne vien šo normu tekstam, bet arī šīs direktīvas vispārējai sistēmai. Proti, gluži kā šī panta 12. punkts, arī tā 11. punktā, kurā ir noteikts, ka bez maksas piešķiramo kvotu daudzumu pakāpeniski samazina, ir atsauce uz “[kvotu daudzumu], kas noteikts saskaņā ar 1. punktā minētajiem noteikumiem”. Tādēļ, ja šie noteikumi neietver korekcijas koeficientu, tas nevar tikt piemērots nedz iekārtām nozarēs un apakšnozarēs, kurās pastāv ievērojams oglekļa dioksīda pārvirzes risks, nedz arī iekārtām nozarēs, kurās šāda riska nav.
- 55 Līdz ar to Lēmuma 2011/278 10. panta 9. punkta pirmajā daļā Komisija pamatoti nav attiecinājusi korekcijas koeficienta piemērošanu iekārtām nozarēs vai apakšnozarēs, kurās pastāv ievērojams oglekļa dioksīda pārvirzes risks.
- 56 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka, izskatot piekto jautājumu, nav konstatēts neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Lēmuma 2011/278 10. panta 9. punkta pirmās daļas spēkā esamību.

Par Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma spēkā esamību

Par pirmo un otro jautājumu

- 57 Ar pirmo un otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā lūdz Tiesu lemt par Lēmuma 2013/448, ar ko nosaka korekcijas koeficientu, 4. panta un II pielikuma spēkā esamību.
- 58 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Tiesa jau ir atzinusi, ka, tā kā Komisija nav noteikusi maksimālo ikgadējo kvotu apjomu atbilstoši Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta pirmās daļas b) punkta prasībām, Lēmuma 2013/448 4. pantā un II pielikumā noteiktais korekcijas koeficients arī ir pretrunā šai normai (spriedums, 2016. gada 28. aprīlis, *Borealis Polyolefine* u.c., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311, 98. punkts).
- 59 Šādos apstākļos uz pirmo un otro jautājumu ir jāatbild, ka Lēmuma 2013/448 par korekcijas koeficienta noteikšanu 4. pants un II pielikums nav spēkā (spriedums, 2016. gada 28. aprīlis, *Borealis Polyolefine* u.c., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311, 99. punkts).

Par iedarbības ierobežošanu laikā

- 60 No 2016. gada 28. aprīļa sprieduma *Borealis Polyolefine* u.c. (C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311) 111. punkta izriet, ka Tiesa konstatējuma par Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma spēkā neesamību iedarbību laikā ir ierobežojusi, pirmkārt, tā, ka šis konstatējums rada tiesiskas sekas ne agrāk kā desmit mēnešus pēc šā sprieduma pasludināšanas dienas, lai ļautu Komisijai noteikt vajadzīgos pasākumus, un, otrkārt, ka pasākumi, kas līdz tam noteikti, pamatojoties uz šīm par spēkā neesošām atzītajām tiesību normām, nebūtu apstrīdami.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ⁶¹ Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

- 1) trešā un ceturtā jautājuma pārbaudē nav atklājies neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Komisijas 2011. gada 27. aprīļa Lēmuma 2011/278/ES, ar kuru visā Savienībā nosaka pagaidu noteikumus saskaņotai bezmaksas emisiju kvotu sadalei atbilstoši 10.a pantam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK, 15. panta 3. punkta spēkā esamību;
- 2) sestā jautājuma izskatīšanā nav atklājies neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Lēmuma 2011/278 I pielikuma spēkā esamību;
- 3) piektā jautājuma izskatīšanā nav atklājies neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Lēmuma 2011/278 10. panta 9. punkta pirmās daļas spēkā esamību;
- 4) Komisijas 2013. gada 5. septembra Lēmuma 2013/448/ES par valstu īstenošanas pasākumiem attiecībā uz bezmaksas siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu pagaidu piešķiršanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 11. panta 3. punktu 4. pants un II pielikums nav spēkā;
- 5) konstatējuma par Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma spēkā neesamību iedarbība laikā ir jāierobežo, pirmkārt, tā, ka šis konstatējums rada tiesiskas sekas ne agrāk kā desmit mēnešus pēc 2016. gada 28. aprīļa sprieduma *Borealis Polyolefine* u.c. (C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14, EU:C:2016:311) pasludināšanas, lai ļautu Komisijai noteikt vajadzīgos pasākumus, un, otrkārt, ka pasākumi, kas līdz tam noteikti, pamatojoties uz šīm par spēkā neesošām atzītajām tiesību normām, nebūtu apstrīdami.

[Paraksti]